

Britanijos LIETUVIS

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

PASKIRAS NUMERIS 10 PENŲ

„BRITANIJOS LIETUVIS“, savaitinis laikraštis. Leidžia — D. Britanijos Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba, — 43, Holland Park, London, W.11. T.L.P.A.R. 0699. Red. M. Bajorinas, B. Daunoras. REDAKCIJA — raštus taisto bei trumpina savo nuožiūra. Nesunaudoji rankraščių nesaugomi ir negražinami, jei nepildėtas pašto ženklas. Prenumeratos kaina: metams — 32 šil., 6 mėn. — 18 šil., 3 mėn. — 10 šil. Užsienyje: metams — 5 U.S.A. doleriai. SKELBIMAI: Spaudos eilutė arba jos — vieta — 1 šil. ADRESO PAKAITIMAS 1 šilingas.

„THE LITHUANIAN WEEKLY“
LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

Nr. 34 (262)

LONDONAS, 1952 m. RUGPIŪČIO 21 d.

VI METAI

SKAUDU

Vienas Amerikoje gyvenęs lietuvis laikraštiniškas, atsakydamas į tenykščio savaitraščio anketa, tarp kitko, pastebėjo: „Kol lietuvis neturės sąmoningos suomiškos tėvynės meilės, airiško kietumo kovoti už savo laisvę ir du tūkstančių metų gyvo žydiško bendruomenės atkaklumo — palikime viltį matyti lietuvių tautą tarp gyvųjų pasaulio tautų“.

Mažai rasime savo tarpe lietuvių, kurie nenorėtų jais būti. Dar mažiau tokių, kurie nenorėtų, kad lietuvių tauta amžiams išliktų gyvųjų tautų šeimoje, tačiau labai daug rasime tokių, kurie, nors ir lietuvišiais būdami, elgiasi taip, tarsi sūnūs palaidūnai, atsiskyrę nuo bet kokios tautinės veiklos, atsiskyrę nuo savųjų, nebejausdami jokios pareigos lietuviškam reikalui. Patys nieko neveikdami, niekur nepriklausę, jokiame tikslu neaukoję, jie, norėdami visą tai pateisinti, išgalvoja būti ir nebūti dalykų apie tuos, kurie išdrįsta juos paraginti: įsijungi į bet koki lietuvišką, nors ir mažiausį, darbą, draugiškai ir švelniai perspėti apie mums visiems grėsiantį pavojų, jei, mūsų visų nelaimai, šitokios atsiskyrimo bacilos išbrautų iš daugelio lietuvių širdis ir protus.

Mes nesame pirmieji emigrantai. Tūkstančiai lietuvių emigruo davo ir prieš mūsų po platųjį pasaulį išsišarstymą. Tiesa, tai buvo gal ir kitokios sąlygos. Faktas, tačiau, lieka faktas. Šiandien senųjų emigrantų, išlikusių lietuvišiais, rasime tik ten, kur jie buvo susipietę į bet kokias lietuviškas organizacijas. Tuos visus, kurie, gal būt, turėję daug gražių norų ir pasiryžimų savo tautai, tačiau „nėspėję“ prisijungti prie kurios nors lietuviškos organizacijos, svetimi vėjai išnešiojo po plačiąsias dykumas ir jų jų nebeliko nė žymės, taip, kaip ilgai nelieka pėdsako, įminto vėtrų nusiaustuose smėlynuose.

Didžioji dalis naujosios emigracijos lietuvių yra susipietę į vienintelę šiame krašte nepartinę organizaciją — DBL Sąjungą, tačiau yra dar labai daug „nėspėjusių“. Skaudu, kad net svetimieji randa reikalo lietuvi, politinį emigrantą, paraginti jungtis prie Lietuvių Sąjungos, įtardami, kad jis, būdamas suaugęs ir dar politinis pabėgėlis, negalės, jų samprotavimu, gyventi nepriklausomai jokia organizacijoje. Taip, pvz., neseniai per taip vadinamus scrinings vieno lietuvi, iki šiolei „nėspėjusio“ būti Sąjungos nariu, britų scriningo komisijos pareigūnai paprasė parodyti Sąjungos nario knygele, arba, jei jis neturės, įstoti į Sąjungą, nes kitaip jie jį įtarsią priklausantį „organizacijai“, dėl kurios jis kaip tik ir yra scrininguojamas. Šitokiu būdu svetimtams, nesuprasdams mūsų tautiško reikalo, netiesioginiai privertė lietuvi būti lietuviškos organizacijos nariu.

Atsiskyrėlis lietuvis, nepriklausąs Sąjungai, užkalbintas savo apylinkės skrysių pirmininko, ar šiaip veiklesnio tautiečio, kodėl jis nenori priklausyti organizacijai, atsikerta — o ką gi man toli organizacija duos? Ar, girdi, jis turis jai priklausyti tik todėl, kad nario mokestį reikės išsumokėti? Ir suprantama, organizacija jam nieko neduoda, kaip ir nieko neduoda sveikatos draudimas, nors jis ir moka kas savaitę draudimo mokestį. Nieko neduoda tol, kol jis sveikas. Lietuviškoji organizacija lietuviui kaip tik ir yra draudimo įstaiga, tik ji ne nuo ligos apsaugo, bet nuo baisiausios tautos nelaimės — LIETUVIO MIRTIES, o su jo mirtimi nebegalime turėti vilties matyti lietuvių tautos gyvųjų pasaulio tautų tarpe.

B.D.

STALINAS KEICIA ISKABAS

POLITBIURĄ PAVADUOS PARTIJOS PREZIDIUMAS.

Į PRIEKĮ. PADIDINS „BUDILNIKŲ“ GAMYBĄ

Šios savaitės maskviškė „Pravda“ net per keturis puslapius paskelbė generalinio partijos sekretoriaus, J. Stalino, partijos konstitucijos pakeitimo projektą ir viena is metais uždelstą „piatilietską“ planą.

Po trylikos metų petraukęs Stalinas nutarė sušaukti šiais metais, spalio 5 d. partijos kongresą ir pertvarkyti Politbiurą, kuris, pagal Stalino projektą, bus visiškai panaikintas, o jo vieton sukurtas naujas organas — Orgbiuras.

Kongrese pirmuoju smuiku grošias Malenkovas, tuo tarpu, kai visuose ankstyvesniuose suvaizimuose, nuo pat 1924 metų, šias pareigas atlikdavęs pats Stalinas.

Iš šito fakto daroma išvada, kad Stalinas, būdamas šiuo metu 72 metų amžiaus, apsisprendė svarbiausi partijos postą užleisti jauniesiems, pats gi, kaip spėjiojama, užimsias naujai sutvartame Orgbiure pirmininkaujančio vietą.

Paskelbtas Kremliaus valdovo pranešimas apie partijos kongresą, kuris nebuvo šaukiamas nuo 1939 m., taip pat numatyta bolševikų valdžios perorganizavimas, visame pasaulyje sukėlė įvairiausių spėjiojimų ir prielaidų. Būdingiausias spėjiojimas yra tas, kad per šį kongresą išsispresias Stalino įpėdinystės klausimas.

Vakaruose buvo manoma, kad

MALENKOVAS VERŽIASI

sovietai jau bus liovėsi ūkio reikalus tvarkyti pagal garsiuosius penkmečio planus, nes paskutinysis pasibaigė 1950 m., gruodžio mėn. ir apie naująjį buvo tylima. Dabar, ūmai, Stalinas vėl paskelbė 1951—1955 metams penkmečio planą, pagal kuri sovietai pasigamsią ne tik visų šimtu procentu daugiau laikrodžių, bet ir lovų net 20 proc. produkcija turėsianti būti padidinta. Alaus, arbatos, kojinių ir siuvamųjų mašinų gamyba padidėsianti taip pat visu 100 proc., o dviračių, televizijos aparatų ir baldų sovietų žmogus turėsias, pagal naująjį planą, net trigubai daugiau.

KUR NURIEDES PERSIJA

PRANYS ALSENAS

Dvyini dalykai šiuo metu dega šiame alyvos versmų krašte — Persijoje. Bent šiuo metu kiek panašesniais įvykiais pasaulyje gal tegalėtų pasigirti tik Egiptas, kuris, atrodo, pasuko panašiu keliu, kaip Persija. Tai, galima sakyti, nūdienai du „pokštai“, kuriuos iškirto dvi arabiškos valstybės.

Tačiau šiame rašinyje norisi palikti Egiptą kiek nuošaliau, o žvilgeti tik į Persijos įvykius. Abiejų kraštų įvykių supaprastavimas vieną straipsnį galėtų pareikalauti daugokai vietos, o ta vieta, kiek atrodo, „Britanijos Lietuvis“ nėra pernelyg turtingas.

Taigi, šiame rašinyje ryžiuosi patiekti eile aspektų iš įvykių Persijoje, o laikraščio skaitytojai — te paieskos atsakymo į mano antraštėje įrašytą klausimą: „Kur nuriēds Persija?“

Persijos parlamentas savo pirmininku neseniai išrinko labai jau nedemokratiško veido, 80-ties metų senelį, priklausantį fanatiškai grupei, vadinančiai save „Kovojančiu Islamu“, pavarde A. Kashan. Tas senukas nieko gero nežada ateities Persijos bentkokią demokratiką kam tvarkymuisi. 1949 m. jis buvo įmaišytas į maištininkų grupės sąstatą, kurie buvo suruošę pasikėsinimą prieš šachą (karalių). Po to jam buvo pasidare „karšta“ ir jis pabėgo į užsienį. Deja, radosi Persijoje nemaža jo šalininkų ir 1950 m. A. Kashan buvo išrinktas parlamento atstovu. Tuomet, įgavęs neliečiamumo imunitetą, grįžo vėl į Persiją. Deja, ir atvykęs į savąjį kraštą, vis dėlto nė vieno karto parlamento posėdyje nedalyvavo. Taip buvo bent ligi šiol.

Teigiama, jog A. Kashan esąs atsakomingas ir už buv. Persijos premjero Razmaros nužudymą, o taipogi ir daugelį kitų teroristinių veiksmų.

Minimas senukas, nors fiziškai jau labai mažai tepajėgus, bet ypatingai karštai užtariamasis taipogi paliejusio senio, dabartinio premjero diktatoriaus teisėmis, Mosadeko. Be to, dar tragiškiau, kad A. Kashanis, esą, buvo ir tebėra labai artimuose santykiuose su komunistine Persijos Tudeh partija. Tos partijos nariai, būdami taipogi nepamainomi teohizmo meisteriai, linke Kashaniui pasiūlyti visišką bendradarbiavimą ir pagalbą. Tas pats agresiviskas senis, veikdamas kartu su komunistais, buvo suorganizavęs kruvinas gatvių kovas Persijos sostinėje, kurios privertė pasitraukti iš pareigų buv. premjerą Ghawam Sultaneh ir pervedė į valdžią dabartinį Mosadeką.

Išrinkus Kashanį parlamento pirmininku, tame pačiame posėdyje parlamentas priėmė ir amnestinį įstatymą, kuriuo amnestuojamas buv. premjero Razmaros žudikas, tos pačios teroristinės organizacijos narys, kuriai priklauso ir dabartinis parlamentas — pirm. Kashanis. Amnestija, esą, skambanti, maž-

daug, šitaip: „Persijos išdavikas, Haji Ali Razmara ir jo buvę padėjėjai persų tautos yra seniai užmiršti ir atsidėdinti, todėl ir pripažįstams, jog Kalil Tahmassebi, nužudęs jį, yra nekaltas ir išleidžiamas į laisvę“. Būta, esą, parlamente ir daugiau kuriozų. Vienas parlamento narys netgi įnešė pasiūlymą, jog premjero Razmaros žudikui reikėtų pripažinti pensiją ligi gyvos galvos. Deia, tas pasiūlymas parlamente buvo atmetamas, paaiškinant, jog Kalil Tahmassebi esąs jaunas ir sveikas, todėl lengvai galis duoną užsidirbti pats.

Parlamente eję gindai ir dėl Mosadeko neapraštos galios. Deia, priešingai atstovų — nedaug tebuvo. Prieš pasisakę tik paties Mosadeko žentas, Martin Daftari ir dar vienas atstovas, pavarde Abolfazi Lessani. Pastarasis netgi pažadėjo imtis labai drastiškų priemonių prieš Mosadekui suteikimą diktatoriškų teisių. Esą, jeigu jam nepavyks nieko dėl šio padaryti, jis nusizudysias. „Turime ir visi taip daryti: jeigu nebepajėgiame apginti Persijos konstitucijos — nebeturime teisės nei gyventi!“ — pabrėžė tas atstovas.

Po šitokių diskusijų, buvusi išrinkta 10 atstovų delegacija ir nusiūsta pas Mosadeką, kuris, kaip paprastai, nuolat serga ir „premjerauja“ lovoje...

Deia, Mosadekas neperkalbamas. Jis, gulėdamas lovoje, atstovams pareiškęs: „Jeigu aš negaunu visiškai savarankiško valdymo teisių, atsistatydinsiu“...

Vadinamas Tautinis Frontas (Mosadeko šalininkai) politiškai yra pergrupuoti ir pačiame parlamente. Tas frontas esąs nusistatęs brutališkai užgniaužyti betkokią politinę opoziciją krašte. Gi pati Persija — diena iš dienos — nuolat bus ruošiamas ir riedės neapraštos diktatūros kryptimi. Žinoma, jeigu dar neįvyks kitokių staigmenų.

Dabartinė Persijos vyriausybė, kaip žinome, parašė notą ir Didž. Britanijos vyriausybei. Notos pozicija — atnaujinimas pasitarimų Anglo-Iranian Oil Company reikalui. Tikslas — nustatyti nuostolių dydį. Deia, iš notos dvasios atrodo, jog daugiau nuostolių persams, negu britams ir britai — turėsias už juos atsakyti. Notoje nurodoma, jog ginčijamą reikalą turėtų tvarkyti Persijos Teismas, o Persijos teismas, kaip ir pats Mosadekas — juk šiandien yra visagalis. Kaip pasielgs Londonas, šias eilutes rašant dar nežinoma, tačiau pirmas iš radijo ir spaudos išpušis, jog angliai labai šaltai žiūri į tokius pasitarimus ir, greičiausiai, nenorės nė pradėti tokios dvasios derybų.

Savaime aišku, pats Mosadekas gal nenori tokių derybų, tačiau jo diktatoriškas gudrumas veda prie manevrų. Mat, norima parodyti savam kraštui ir pasauliui „blogą“ Didž. Britanijos valią.

Esą griebiasi Mosadekas ir kitų „ypatingų“ priemonių. I Romą, esą, jis pasiuntęs „platinos spalvos“ blondinką, žmoną vieno savo dvaro didžiųjų valdininkų, kad pastaroji paieškotų Romoje „kanalėlių“, kuriais galėtų tekėti į Italiją persiškąji nafta... Teherane kursuoją gandai, kad Mosadekas esąs tikras, jog ko negalėjo padaryti gabišiai diplomatai, padarys gražioji „blondinka“. Minėtos moters misija Italijon — esanti ne vien naftos prekyba. Italijoj persai nori surasti naftos rafinerijos specialistų ir gauti naftos eksportavimui cisternų.

POTVYNIS DEVONE

Pereitos savaitės penktadienio vakare, siautusi krašte audra, nepaprastu nuostoliu padarė šiaurės Devoną ir Somerset apylinkes. Iki šiolei surasta 12 žmonių, žuvusių audros metu ir dar 35 yra dingę be žinios. Lynmouth mieste, lyje vanduo sugriovė 42 gyvenamuosius pastatus. Liūtys, perkūnija ir vėjas buvo tokios gaivališkos, kad po poros valandų Wes Lyn upė išėjo iš savo vagos, užpildama Lynmouth miestelio gatves. Vandens srovė, nešdama išratus medžius, tiltus ir akmenis, griovė gyvenamuosius namus, skandindama juose esančius gyventojus. Žemupyje upės Lyn, esantį miestuką Lynton ištiko taip pat baisi nelaimė. Lynton kaimyniniame miestelyje Barbrook vienas Conty Council namų gyventojas neteko visos šeimos: žmonos, dukters, sūnaus, žento ir dviejų anukų. Parracombe kaimelio laisvėkaneš srovė nusinėse į jūrą. Tris jaunas Manchesterio skautus, stovyklavusius Devon apylinkėse, srovė nusinėse su palapinėmis. Vist trys žuvo.

Potvynio ištiktų apylinkių gyventojai ir ten vasaroją atostogautojai gelbėjosi ant namų stogų, nuo kurių tik po daugelio valandų buvo specialiu gelbėjimo komandų nukeldinti.

Lynmouth'o gyventojai tik po trijų mėnesių galės grįžti į savo namus. Vien tik namų remontui reikėsias per 2 milijonų svarų. I potvynio paliestas sritis visi keliai yra uždaryti ir saugomi policijos. Pasitaikė, kad ir nelaimės ištiktuosius namus įsibrovę piktadariai išnešė vertingesnius daiktus.

„DIEVAS GYVENA“

Šitokiuo šūkiu Vakarų Berlyne prasidėjo vokiečių katalikų suvažiavimas, į kurį iš rytinės zonos atvyko 40.000 dalyvių. Katalikų delegacijos atvyko iš Prancūzijos, Olandijos, Ispanijos ir Brazilijos. Kongresas užsitęs 6 dienas. Kongreso organizatoriai, norėdami išvengti bet kokių politinių atspalvių, nekvieta nei Vakarų nei R. Vokietijos valdžijų atstovų.

Paryžius. Amerikiečių laivas įplaukė į St. Nazair su sprausminių „Thunderjet F.84“ lėktuvų transportu. Aštuonis panašaus tipo lėktuvus prancūzai jau buvo gavę anksčiau.

Meksika. Vietos spauda rašo apie sensacinius vietos spiritistų ryšius su skraidančiomis lėkštelėmis, pasirodančiomis virš Meksikos ir JAV. Spiritistų vadas pareiškęs, kad jam pavykę „pasikalbėti“ su igulomis, esančiomis „lėkštelėse“, kurios atsirenda iš Marso. Tos „lėkštelės“ marsiečių kalboje vadinamos Ry Ting, o jųjų tėvynė Marsas — Tum Brum. Igulos „pranešusios“, kad Tum Brum gyventojai yra talkiai nusiteikę ir žemė dėl jų skraidymų galinti būti rami...

Vašingtonas. Prezidentas Trumanas, palikęs 1053 m. sausio mėn. Baltuosius Rūmus ir prezidento pareigas, norįs apkelti Europą, Vidur. Rytus ir kai kuriuos Azijos kraštus.

Tokio. Korejos kare nepaprastai didelį pasitikėjimą įsigijo malūnsparnių eskadrilės, kurios išgelbėjo virš 15.000 karių, atsідūrusių už priešo linijų ir negalinčių praversti pas savuosius. Tiriamos sąlygos malūnsparnių panaudojimą dar išplėsti.

Vašingtonas. Laukiama, kad del pablogėjusios sveikatos netrukus pasitrauks JAV aviacijos viršininkas, gen. Vandenbergas. Jo pareigas laikinai eis dabartinis jo pavaduotojas, gen. Nathan. F. Twining. Gen. Curtis LeMay, kuris plačiai žinomas, kaip strateginio bombardavimo šalininkas paskutiniojo metu buvo numatomas Vandenbergo įpėdiniu. Tačiau visa yra bus palikta spręsti naujai JAV vyriausybei.

Kairas. Patirta, kad gen. Neuguib pradžioje visai negalvojęs apie Faruko nuvainikavimą, bet savo nuomonę pakeitė kai sužinojo, kad Farukas organizuoja prieš jį atentatą ir kviečia britus įsikisti į Egipto vidaus reikalus.

Nežiūrint spaudos vieningos nuomonės, kad gen. Neuguib buvęs vyriausiu vadovu, pravedant Egipto pučą, paaiškėjo, jog pučo parengime jis visai nevadovavo. Visas organizacinis darbas buvo atliktas 24 jaunų karininkų, padedant vokiečių kariuomenės patarėjams su gen. Farmbacheriu priekyje. Gen. Neuguib buvo pakviestas vadovauti tik perversmui prasidėjus, nes jis buvo vienintelis generolas, turįs pilnutinį jaunesnių karininkų patistikėjimą.

Frankfurtas. Vena jugoslavų sportininkų komanda, grįždama iš Helsinkio Olimpiados, atsisakė grįžti į komunistinę Jugoslaviją. Sportininkams leista apsigyventi pabėgėlių stovykloje, Frankfurte.

MIN. LOZORAITIS GRIZO ITALIJON

Min. S. Lozoraitis grįžo į Romą iš kelionės į Londoną ir Paryžių. Paryžiuje Lietuvos Diplomatinijos Sefą, kurį lydėjo Dr. S. Bačkis, e. Lietuvos Atstovo pareigas, priėmė Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos Generalinis Politikos Direktorius G. de la Tournelle.

Lietuvos Diplomatinijos Sefas S. Lozoraitis yra pasiuntęs Estų Tautinės Tarybos Pirmininkui A. Reičui šitokį sveikinimą:

Estų Tautinei Tarybai švenčiant savo įsteigimo penkerių metų sukaktuves, linkiu Tarybai geriausio pasisekimo darbe. Ta proga pakartotinai reiškiau gilų išitikimą, kad bus įvykdytas Baltijos tautų pasiryžimas pasiliuosuoti nuo Sovietų okupacijos ir atstatyti savo nepriklausomybę. Aš tikėsiu, kad broliški solidarumo ir draugin-

Londonas. Britų spauda pranešė, kad naujai pastatytas sprausminis lėktuvas „De Havilland 110“, yra greitesnis už garsą. Jis buvo išbandytas š.m. balandžio 9 d. ir jojo greitis viršija garso greitį. „De Havilland 110“ yra dvivietis naikintuvas, pritaikytas dienos ir nakties skridimui.

Capri. Įvykusiam Neapolyje „Miss Europos“ vardui gražuolių rinkimuose, jury komisijoje dalyvavo taip pat ir buv. karalius Farukas. Konkurse dalyvavo D. Britanijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Italijos, Švedijos, Austrijos, Graikijos, Suomijos, Vokietijos ir Turkijos, gražuolės. Turkijos gražuolė išrinkta šių metų „Miss Europa“.

New Yorkas. New Yorko valstijos gyventojams įsakytą apsirūpinti bent vienai savaitei maisto atsargoms, eventualiam prieš oro puolimui prasidėjus.

Londonas. Egiptietis laikraštinnikas Abdel Money Abdu per 16 valandų ir 30 min. perplaukė La Mancho kanalą, nežiūrint kad tuo metu jūroje siautė audra.

Pragoje šiuo metu vyksta slapta karinė rusų ir jų satelitų konferencija. Dalyvauja ne tik aukšti rusų ir satelitų pareigūnai, bet taip pat ir kinų komunistų atstovai. Manoma, kad konferencijos tikslas yra susitarti, kad reikalui esant, galima būtų kuo sėkmingiau panaudoti komunistines armijas. Spėjama, kad po šios konferencijos komunistinių kraštų bendradarbiavimas bus dar labiau suderintas.

Tokio. Amerikiečių traukinį, ėjusį iš Pusano į Seulį, komunistų partizanai, užblokavę bėglus, sustabdė ir pradėjo šaudyti iš kulkošvaizdžių. Kovos metu sužeistas filmų bendrovės Metro-Goldwyn-Mayer fotografas ir vienas amerikiečių kapitanas. Hollywoodo žvaigždė, Audrey Totter, važiuavusi vaidinti amerikiečių kariams, per visas kautynes ramiausiai miegojo.

Paryžius. Aukso ir svertimos valiutos kursas vėl pakilo. Šiuo metu už svarą Paryžiaus biržoje moka 1025 frankus.

Kairas. Egipto karo tribunolas nuteisė 20 metų Mustafa Kamis mirties bausme, už tai, kad jis buvo apkalatinas organizavęs Kafr El Dawar medvilnės fabrikuose riaušes.

Vašingtonas. Tarptautiniame Geografo suvažiavime prof. Cressey pranešė, kad visoje žemėje dabar gyvena 2.406 milijonai žmonių ir šio šimtmečio pabaigoje šis skaičius pasiekias keturis milijardus. Profesoriaus nuomone, žemė galėsianti šitokių gyventojų skaičių išmaitinti, jei bus išnaudoti tie milžiniški žemės plotai, kurie šiuo metu žmonijai nenešą jokios naudos.

I tai A. Rei atsakė: Šiuo dėkojame Tamstai už malonius sveikinimus ir linkėjimus, pareikštus Estų Tautinės Tarybos penkerių metų sukaktuvių progą. Iškalniausi Tamstos adresą, Tarybos Konferencijai jam nuosirdiai pritarė ir pareiškė tvirtą viltį bei nusistatymą dėl artimo bendradarbiavimo su lietuvių tauta ir jos atstovais.

Iš lietuvių pusės Estų Tautinei Tarybai dar sveikino Lietuvos Generalinį Konsulą Kanadoje min. V. Gylįs ir PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas inž. P. Zundė.

KULTURINIS GYVENIMAS

MASTYMAI APIE SLAITO POEZIJĄ

Gauskit, vargonai, ir giedokl, mano nupuolanti ir mano žmogiška širdie!
Vl. Šlaitas

Jau nebe pirmą kartą rašau apie poeto Vlodo Šlaito poeziją.

Kiekvieną kartą, kai pradėdau gintis į šią poeziją, mane apima keistas jausmas: pasijuntu lžengias į tokį artimą ir jautrų pasaulį, o mane apkrinta tokie gilūs ir turiningi minčių debesys, kad pasijaučiu reaperpiąs nei poeto, nei jo kūrybos.

Šiandien gi kai kas pakalba ir parašo, kad poezija mirštanti, kad ji jau atgyvenusi savo amžių, kad ji neišsakanči nei poeto, nei žmogaus gyvenimo visumos. Gal taip ir galima būtų tvirtinti, perskaičius tariamą poetą — eilėraščių kalbą — vadinamus kūrinus.

Jūs pareikite nuovargę iš fabriko. Jauskite gyvenimo monotoniją ir tamsių minčių dangą. Ir su niekuo nekalbėkite. Net novelės, apysakos ar romano į rankas nepaimkite (ten savęs šį vakarą tikriausiai nerasi- te). Abejinga ranka atsiverskite Šlaito „Žmogiškas psalmes“ ir skaitykite. Nuo pat pirmojo puslapio. Nuo pat pirmojo eilėraščio apie nesuveiktus vežimus. Ir jauskite, ir matykite...

O mano tėviškėj nesuveikti vežimai.

O mano tėviškėj vežimai skausmo.

Ir alkani arkliai prakiurusioj pašūrėj
iš alkio graužia dantimis
medinį balkį.

Man rodos, jūs staiga surasite save, išsivaduosite iš sunkaus gyvenimo kiauto ir gyvensite. Visu vidumi, visa jautria siela.

I. LAUKINIS MEDIS

Palikit vieną mane, kaip laukinį medį, ir apsupkite sienomis.

Gražiai prižiūrimas ir kultivuojamas vaismedžių sodas tai kaip civilizuočių žmonių bendruomenė. Tie žmonės mandagūs, tikri džentelmenai: jie kalbės su tavimi apie gerą ar lytingą orą, jie išklausys tavo skausmą ar anekdotą, jie ir patys ką nors pasakys. Deja, jie klausysis ir kalbės, bet vistiek nieko naujo, nepaprasto nepasakys. Jie tavo sielos nepasotins.

Tuščiaime lauke auga laukinis medis. Išsikėtojęsi lobelis. Sena, vėjo išsukinėtomis šakomis, saulės nuidegintais vaisiais. Kaip vienišas, mažai kalbas ir, rodos, menkai jautčias žmogus.

Sakykim, tas vienišas medis, tas nesuprantamas žmogus, prabyla. Vienas, tuščiaime laukų plote. Klausykim, kaip jautriai jis kalba, kaip subtiliai savo vidų išsako. Jo nešildo svetimos nepažįstamų rankos; svetimos akys neglosto ir svetimo miesto dangaus skersakiuodamas žiūri. Jis šauks, bet niekas neišgirs, ir svetimas miestas bus kurčias. Svetimų bažnyčių gotiški bokštai, tarsi nedraugiški žmonės, apstos jį ratu ir slėgs. Ir jis, tas nesuprantamas žmogus, stovėdamas svetimų laukų platybėse, nostalgikai sušuks:

Kur gi laukai žalieji?
Pirkios, medinės pirkios...

... ir jo balsas nueis laukais ir laukuos ištirops...

Ar tas žmogus nėra mūsų Šlaitas? Ar tas žmogus nėra kiekvienas iš mūsų, išlukštenas iš kasdienybės rūpesčių raizgyno?

Ir, va, šitas žmogus — Šlaitas, tu ar aš — pradeda skleistis, gyventi, įieškoti sijos tarp praeties ir šiandienos. Jis atsimena dainą, ilgesingai aidėjusią gimtojo sodžiaus pašilyje. Paprastai „Leiskit į tėvyne“ dainą, kurioje — toje ilgesio dainoje — vis dėlto nebuvo ilgesio, nes ji buvo dainuojama savam krašte, po savo liepomis. Šiandien savo krašto laukų ir lietuviškų liepų nėra, nes tu, lyg šuo, per lietuvišką išvartą iš namų ir tavo ilgesys kerote iškeruoj. Tu ilgiesi net dašos, nes žinai, kad „dašoj kartosis gluosniai su svyruojančiais beržais ir liepomis“.

Tėvynės ilgesys — tremtinio gyvenimo drama, net tragedija. Ir tas ilgesys toks visuotinis, kad jo niekas neišplėš, neiškašos, kaip ir gyvybės. Tas ilgesys pinasi, broliu jasi su viltimi. Dėl to poetas, tarsi laukinio medžio kuždėjimas, sako:

Jei norit, imkit mane gyvą ir palaidokit —
aš ir pro sunkų žemės sluoksnį
jums kalbėsiu,
kad mano ilgesį gyvena mano
broliai
ir mano viltį neša tūkstančiai
širdžių.

Poetas taip karštai myli savo gimtą žemę, kad jis nusigėręs pačiu jos atsiminimu. Jam sunku kalbėti apie Tėvyne kaip apie visumą: jis dainuoja apie šiaudinius stogus, apie geležinkelio bėgius, verkūnus gluosnius, sniego užpustytą kaimą, nes visos tos smulkmenos, kaip mažytės, giliai, įsiėdusios žaidos, teikia jam vieną didelį skausmą. Dėl to Šlaitą pavadinčiau tėviškės poetu, nes jis ir skaitytojų viduje trokšta įkurti tėviškės šiltą ugnelę:

Aš tyčia tau rašau apie pavasarį.
Aš tau rašau, kad tavo slegiančioj
palėpėj
kūrentų tėviškę, paskendusį
pavasary...

Vienatvė yra ištikimiausia kūrėjo draugė. Ji jo nuoširdžiausia mylimoji, jo įkvėpėja, skausmas ir paguoda. Kūrėjas, kaip koks laukinis medis, vienas paliksis su vėjais, medituojas, kankinasi ir išsiliesia ne upės srove, bet vulkano liepsna.

Ir kitus, užkrečia, nes parodo, kad ir jų kaktos pažymėtos tuo pačiu lietuvių skausmu.

II. DIEVO DIENOS

...aš noriu giedot kaip medis
apie Dievo dienų gerumą...

Kadaise poetas Ant. Vienažindys gražiausiais žodžiais dainavo apie gražų tolimąjį dangų, klausdamas, kada Dievas pasišauks pas save jį, menką žemes dulkę. Ir ta daina visų laikoma pačia gražiausia poeto kūryboje.

Lietuvis Dievą pergyvena kaip Tėvą, kaip kažin ką artimo ir brangaus. Jam iš esmės svetimas kainiškas sukilimas, jam nepažįstamas nė išdidaus Fausto įieškojimas. Jam nereikia įieškoti; jam bereikia g y v e n t i tėvų atrastomis vertybėmis.

Vl. Šlaitas, taigi, ir dainuoja apie muilo burbulus, kuriuos vaikai leidžia pro tuščią šiaudų liemenę. Juose atsispindi gražiausios žemės spalvos. Bet pūsteli vėjas, — ir sprogsta apgaulingi tušti burbulai. Ar ne taip, kaip muilo burbulai, sprogsta ir žmogaus išdidumas? Ar ne taip ir jo puikybės nyksta? —

Anksčiau, negu mintis į mano smegesnis įkaitusius ateina,
Tu mano mintį jau žinai, o
Viešpatie.

Anksčiau, negu aš žodį pasakau,

Tu visą sakinį žinai, o Viešpatie.
Ir kai lyg muilo burbulai iškyla
manye mano žmogiškasis
išdidumas,

Tu, mano Viešpatie, imi ir pūsteli...

Poetas jaučia ne knygoje ir biblijoje dulkėmis užverstą Dievą, bet gyvą Viešpatį, kurio plačių mostų negali sutalpinti įdžiausę puslapiai. Jis ne tik jaučia: poetas juo gyvena, o jei gyvena, tai alsuoja Juo, garbina Jį kiekvienu žodžiu. Poetas ne vienas nori giedoti Viešpačiui, ir vargonų gausmo jam permaža. Jis trokšta, kad pas jį ateitų Pranciškus Azyžietis ir atsivestų su savimi paukščius, lauko gyvulių ir kiekvieną gyvą žemės padarą.

Nėra išdidumo ir konradiško maištingumo toje poeto giesmėje. Visai priešingai: jis jaučiasi, kaip ir Vienažindys, menka žemės dulkė, net dar daugiau — paskutinis, tryliktas apaštalas, nes jo, kaip ir kiekvieno žmogaus, kelias supjaustyti ir nuodėmės lyg surūdię peiliai žiūri.

Lieka tad atgaila, nes
Dieve Tu mano, Pats žinai,
kad taip negalima toliau
gyventi...

Poetas norėtų, kad Viešpats atimtų iš jo, kaip kad iš vaikų atima, „astriausį peilį“ — nuodėmę, kad išrautų jį kaip sena kelmą ir kūrentų, kol sudegtų paskutinis jo kraujo lašas.

Tačiau poetas šaukia prie žmogiškosios atgailos ir kitus. Dar daugiau: jis suponuojas, kad žmogus, jo brolis, paslapčia lieja atgailos ašaras. Poetui belieka šaukti, kad jo brolis apmąstyty tas atgailos ašaras, o kartu atsimintų ir

purvą gatvėse ir vakarykščio lietaus lašus (koks gražus palyginimas) ir pagaliau klausia:

Apmąstei savo atgailos ašaras?
Apmąstei savo purvą?
Laumės juostų gražiausios
vėliavos
neprilygs tavo ašarai...

Nesunku rašyti apie vientisą novelę, apie apysaką, kai galima išrinkti atskirus fragmentus, surišti visa į vieną visumą. Nėra sunku rašyti apie vieną poeto eilėraštį ir įieškoti jame minties, palyginimų, formos žaismo.

POETAS VLADAS ŠLAITAS

Sunku tačiau rašyti apie poeto, dargi tokio, kaip Vladas Šlaitas (mastytojo, filosofo) kūrybos visumą, kuri ištrykšta skaitytojo akivaizdoje kaip vaivorykštė.

Norėjau tik teiti į jo poezijos rūmus, bet va tuojau persisotinau keliais eilėraščiais. O norėčiau dar daug kartų grįžti prie jo kūrybos ir bent kiek suprasti jos vaivorykštes.

Savo tarpe turime didelį talentą, tikrą poetą, gilų mastytoją, — ir didžiuliamės juo, didžiuliamės.
J. Kuzmickis

Vladas Šlaitas

SENAME PASAULYJE

Sename pasaulyje niekas nepakitėjo:
prieš kurįsio ten metus ant
tvoros pakabintus baltinius
tebejudina vėjas,
minkštas ir šiltas,
kuris leidžiasi žemėn kabančiais
dangaus tiltais,
taip gerai man pažįstamas
vėjas, kurį mylėjau
ten,
šviesios atminties
vaikystėje.

Kai mąstau apie šitą seną seną pasaulį,
kai mąstau apie vėją,
kuris leidžiasi tiltais,
aš mąstau pasunkėjusia
širdimi,

kad seniai nebėr jau
nei to mielo vaikystės tilto,
nei seno gluosnio,
kuris saugojo tiltą,
ir aš baisiai gailiuosi,
kam ėmiau apie tai rašyt.

„NERAMU BUVO LAISVĖS
ALĖJOJE“

Lietuvių Namų B-vės leidyklos išleista Br. Daubaro knyga — „Neramu buvo Laisvės Alėjoje“ galima gauti Lietuvių Namuose, 43, Holland Park, London, W.11. Knygos kaina 6 šil. Spausdėvė rėmėjams — 5 šil.

PORA ZODZIŲ APIE V. SLAITĄ

Šlaitų tokia jau giminė maždaug pramuštom galvom ant rasto. Štai Vlodo Šlaito dėdė Kazimieras rašė eilėm ir proza lietuviškai duoną užsidirbęs batsiuviu amatu ir rusiškai, o Vlodo tėvas Stanislovas, žmogus be mokslo aukštybių, duoną užsidirbęs batsiuviu amatu, išsitrunkęs po Latviją ir Rusiją laimės beieškodamas, o po pirmojo pasaulinio karo grįžęs namo į Lietuvą, tas taip pat per naktis nepajėgdavo persikirti su knyga, net ir su plunksna, aiškindamasis socialinės filosofijos klausimus. Šitie klausimai ir užgraužė žmogų, patys likdami neišspręsti, neatsakyti.

Vladas Šlaitas gimė Rusijoje, Čeliabinske, 1920 m. rugsėjo 27 d., nors dvasinė savo gimtinę laiko Žemaitkiemį, apie jį ir eilėraščiuose dainuoja.

Jei tėvų kankino painūs klausimai, tai sūnus turėjo būti šviesus, idant lengviau pajėgtų glaudyti visokias nemarias problemas. Batsiuvis Šlaitas negyvena tuo tradiciniu dėsniu: „Kaip aš nugyvenau amžių, taip nugyvens ir mano vaikas“. Per vargą ir nepriteklus tas vaikas Ukmergėje baigia pradžios mokyklą, o paskui pasiekia gimnaziją ir joje metai iš metų kopia vis aukštyrų ir aukštyrų. Tėvas miršta, kai sūnus mokosi dar tik pirmojoje klasėje, tad vargas ir nepritekliai dar padidėja, nes motinai pačiai tenka verstis ir pro sunkų vargą žiūrėti į šviesią sūnaus ateitį, dėl ko reikia įstengti nugalėti visą tą kasdieninį vargą. Šitaip motinos uždėdamą duonėlę valgydamas ir pats skurdžiai gyvendamas Vladas baigia gimnaziją.

Normaliu laiku gal būtų tekę

POETAS SLAITAS APIE SAVE

Poetas Vladas Šlaitas mūsų niūrioje Anglijos padangėje yra tikrai šviesi/žvaigždė, kuri juo toliau, juo stipriau spinduliuoja.

Dirba ir jis, kaip ir kiti lietuviai, sunkų fizinį darbą, tačiau poilsio valandas sunaudoja kūrybai, kuri mus gaivina, stiprina ir uždegia.

Norėdamas skaitytojus geriau supažindinti su poeto kūryba, kreipiausi į jį su keliais klausimais. Vladas Šlaitas pačioje pradžioje pastebėjo:

— Tarp kita ko: kur kas lengviau parašyti eilėraštį, nei apibūdinti, kaip, pvz., vyksta pats eilėraščio kūrimo procesas. Taigi, iš anksto prašysiu atsakyti, jeigu mano atsakymai atrodytų per daug tušti bei apgraižomi pasakyti.

— Nuo kuro laiko pradėjote kurti poeziją? Ar mėginote rašyti ir kitų žanrų kūrinius?

— Eilėraščius rašyti, teisingiau, keverzoti, pradėjau, berods, trečiojoje klasėje. Pirmuosius eilėraščius spausdino „Mokslu Dienų“ žurnalas. Ėmiausi novelės, bet dėl laiko ir kantrybės stokos vis atidedu.

— Kas turėjo įtakos Jūsų poetiniam apsisprendimui?

— Kas mane vertė rašyt eilėraščius? Manėčiau, kad patį melė poezijai, nors, jeigu kas imty tvirtinti, kad šuva pakastas savimeile, negalėčiau užgincyti, kad tai netiesa.

— Kaip Jūs kurlate? Kaip ilgai trunka kūrinio atbaigimas? Ar ilgai jį šlifujete?

— Rašau, banaliai šnekan, kai būnu nuotalkoj. Kartais nereikia

Vladas Šlaitas

Saulė prieš dešimt metų

Je tu bučiuotum orą,
ar kalbintum medžius, ar
glostytum
senus pavasarius,
arba rašytum laišką tai, kurią
mylėjai,
kurios jau nēr,
kurios tik liūdno akys,
du mėlynį dangaus sklypelį
lūdi sienoje
seno paveikslu grotose,
tu būtum toks, kaip aš,
tu būtum vienas,
vienas iš tų nelaimingųjų, kurie
klaidžioja
senais šaligatviais,
kuriems praeiviai reikalingi
tikslai tiek,
kiek jųjį eiseną gali priminti
jos eiseną,
kiek jų veidai gali priminti jos
veidą,

dabar galvoti apie universiteto studijas, bet tuomet, kiek pasidailės, Vl. Šlaitas nueina dirbti savi-valdybėn, o paskui trumpalaikius mokytojų kursus. Juos baigęs, nykiame provincijos užkampyje pradeda mokytojauti, užsidirbti duoną, ir šitaip prabėga pirmoji okupacija.

Antroji okupacija ištraukia jį iš namų. Iš pradžių jis dar bando išsisukti, išsislapstyti, o nebeįėjdamas pražygiuoja ilgą ir neramų kelią nuo Staraja Russa pelkių iki Olandijos žemųjų lygumų, amžinai svetimos žemės, amžinai pavojuose ir netikrume, amžinai nužmogintose ir nužmoginančiose sąlygose.

1945 m. baigiasi karas, ir Vl. Šlaitui prasideda kitas gyvenimas. Nepasakytume, kad naujas: tiesiog tik kitas, su kukurūzine duona ir tokia pat kukurūzine, disonancia stovyklinio gyvenimo aplinka, kurią jis priima visiškai šaltai, nes buvo dar nykesnių dienų ir mėnesių ir metų ten, kai vejojo rusiškose pelkėse ar stingo kaulai šaltyje. Begyvendamas stovyklose jis daug rašo ir tiesiog čia pat prazysta: periodiniai leidiniai su malonumu spausdina jo eilėraščius — šviežios, vaizdingos, nuoširdžius, naujus.

Pirmasis jo eilėraščių rinkinys „Žmogiškosios psalmės“ išleistas 1949 m. („Pradalgės“ leidiny), kai pats poetas jau buvo pradėjęs gyventi vėl kitą gyvenimo periodą — kaip fabriko darbininkas. Šitas periodas vėl tęsiasi metai iš metų, ir per tuos metus jis yra vėl prirašęs pluoštą naujų eilėraščių, kurie guli neišleisti.

K. Barėnas

Vladas Šlaitas

PAGAL GRAUDŽIĄ
BERŽŲ ŠUKUOSENĄ

Perkeisk mane, naktie, panašiai kaip perkeiti daiktus, nusineški sunkumą ir palik man tik lengvą ir graudų stogų siluetą; sušukuok mano plaukus pagal graudžią beržų šukuoseną, kad mėnuliui patikčiau, tam Didžiajam kerėtoju, kurs vartoja tik anglį, kreida ir švelnų liūdesį, kad širdies neužgautų; kurs nepaiso veidų kitaip, kaip tikėtis iš profilio, nes mėnulis supranta mūsų baisią būties tragediją, nes jis žino, kad žemė pilno veido mes niekad nematėm ir nematysim, taigi, pakeisk mane, naktie, nusineški sunkumą nuo širdies ir palik man tik lengvą ir graudų stogų siluetą.

Vokietijos Krašto Valdybos Leidykla išleido pulk. Petručio atsiminimus — KAIP JIE MUS SUSAVDĖ Greitu laiku šią knygą galės įsigyti ir D. Britanijos lietuviai. Knygą platins — Dainora Daunoraitė.

PASAULINIO MOTINŲ
SAJODŽIO ANKETA

Pausaulinis Motinų Sąjūdis ruošia 1953 m. pavasarį tarptautinę savaitę, kurios tema: „Motina ir jos atsakomybė auklėjime“.

Pausaulinis Motinų Sąjūdis kreipiasi per anketa į įvairių kraštų motinas ir šiaip specialistes bei pedagoges, kviesdamas savo patyrimais praturtinti studijų savaitės darbą.

Anketos klausimai;

1. Ar Jūsų gyvenamam krašte veikia kokios nors įstatyminės priemonės, kurios tiesioginiai ar netiesioginiai kenkia motinos, kaip auklėtojos, misijai?

2. Priešingai, kokie veikia įstatymai bei potvarkiai, kurie palaiko motiną jos auklėjimo darbe?

3. Jūsų nuomone, kurį institucija ar privati iniciatyva labiausiai padeda motinoms jų auklėjimo uždavinuose?

— vaiko geresnei fizinei lyg-svairai?

— geram išsilavinimui?

— jo moralinio gyvenimo teigiamam išsivystymui (kilnumui ir skaistumui)?

— ugdymui šeimyninio, socialinio ir pilietinio atsakingumo supratimu?

4. Ar neturite kokių auklėjimo sunkumų, dėl kurių aplink Jus kenčia ir kiti šeimų židiniai?

— kokios priežastys?

— ką reikėtų daryti, kad šių dienų vaikai išaugę nesutiktų tų pačių sunkumų?

5. Ar nekonstatuojate kaikurio išnaudojimo tam tikrų organizmų, kurie turi tendenciją pakeisti motiną jos auklėjimo darbe, vietoj jai pagelbėti?

— virš minėtų klausimų, lietuviškos motinos prašomos atsakyti, pareikšiant ir savo asmeninį patyrimą bei bolševikinės okupacijos Lietuvoje, konkrečiai nurodant faktus ir pavyzdžius, kurie trukdo motinos auklėjimo darbą ir žemi na jos paskirti.

Atsakymus prašoma siųsti iki 3 m. lapkričio mėn. pabaigos šiuo adresu:

P. M. S. Liet. Moterų Komitetas
c/o Mme O. Bačkis,
5, rue de Messine, 5
P a r i s 8e.

Mūsų gyvenimas

VIEŠNIA IŠ SKOTIJOS

Šią savaitę Londone viešėjo žinoma Skotijos lietuvių veikėja J. Sarapinaitė. Maloni viešė aplankė Nidos spaustuvię ir „Britanijos Lietuvio“ redakciją, papasakodama įdomių atsiminimų iš Skotijos lietuvių gyvenimo. J. Sarapinaitė, apsirūpinusi naujomis lietuviškomis knygomis, šios savaitės pabaigoje išvyksta Glasgovan.

SVEČIAI SPAUSTUVĖJE

Pirmadienį NIDOS spaustuvię aplankė svečiai iš provincijos ir iš Londono. Iš Rochdale's Vincas Kavaliauskas ir Bronius Zagurskis, iš Bradfordo Povilas Grigaliūnas ir iš Londono — Petras Mašalaitis ir Petras Miklovas.

CENTRINIO SKYRIAUS SUVAŽIAVIMAS

Londone, Lietuvių Namuose, rugpjūčio 16-17 d.d. įvyko skaitlingiausio DBLS Centrinio skyriaus narių suvažiavimas, kuriame buvo išsibalsavę po visą kraštą. Pirmąją suvažiavimo dieną, šeštadienį, skyriaus pirmininkas inž. Baulys, atidaręs susirinkimą, pirmininkauti pakvietė inž. Vilėnšką, sekretoriauti L. Skripukę. Skyriaus valdybos nariai padarė išsamius pranešimus apie nuveiktus darbus metų bėgyje. Skyriaus išdėstė, Kalakauskas, paskaitė metinę apyskaitą, kreipėsi į narius, kviesdamas atvykusius iš provincijos didžiąjai tškai — naujiems nariams verbuoti.

Skyriaus susirinkime dalyvavo Centro Valdybos nariai ir DBLS pirmininkas, M. Bajorinas, kuris susirinkimui padarė platų pranešimą apie Sąjungos, Lietuvių Namų bendrovės ir spaustuvių reikalus. Gyvas diskusijas sukėlė Sąjungos reikalų vedėjas, L. Trilupačio, turininga paskaita, specialiai paruošta Centrinio skyriaus suvažiavimo proga.

Iš įvairiausių Anglijos vietų susirinkimui buvo suvažiavę per 30 narių.

Vakare, klubo patalpose, Centrinio skyriaus suvažiavimo proga buvo jausmų pasilinksmimas, kuriame dalyvavo skaitlingas londoniečių būrys.

Sekmadienį, atvykę iš provincijos svečiai dalyvavo lietuvių pamaldose. Po pamaldų sečiams buvo parodyta Londono įžymesnės vietos.

„TUŠČIOS PASTANGOS“

„Londono Vaidila“ repetuoja Vaidiūnų „Tuščios pastangos“, kurias režisuoja Petras Mašalaitis.

Tikimasi, kad rugsėjo pabaigoje „Londono Vaidila“ padarys londoniečiams lietuviams malonią staigmeną.

ŽUVO BOLTONIŠKIS DOVAS SILIUS

Rugpjūčio 11 d. vakare, važiuodamas motociklu, žuvo Boltono skyriaus narys DOVAS SILIUS. Palaidotas Boltono kapinėse rugpjūčio 16 d. Palydėti buvo susirinkę tiek vietos, tiek ir apylinkės lietuvių būrelis. Ant kapo uždėta skyriaus ir artimesniųjų bičiulių vainikėlis.

D. Silius dirbo prie Boltono tunelio kasimo. Teturėjo jis tik 28 metus. Į lietuviškus reikalus žūrėjo labai nuoširdžiai, ir jei jį buvo kreipiamasi kam nors pinigų, su noru atiduodavo savo duoklę, paragindamas ir kitus. Pastaruoju metu buvęs susigrauvęs dėl šeimyninių reikalų.

Kilimo jis tauragiškis žemaitis. (K. B.)

MANCHESTERIS

Jau yra atiduotas darbių skyriaus statomas lietuviškas paminklas — kryžius, Manchesterio Moston kapinėse. Projektą padarė J. Siaučius, o techniškai darbą atliko Albeth Lupton bendrovė. Paminklas bus trijų jardų aukščio ir vaizduos suglaustus Gedimino stulpus, pačiame viršuje — kryžius. Stulpų papėdėje Vytiš. apjuosta azuolu lapais. Žemutinėje papėdės dalyje bus iškaltas tekstas, mirusiųjų ir aukotojų pavardės. Paminklo statybą užtruks apie tris mėnesius. Kaštuos apie 250 svarų. Skyriaus Paminklo statymo fonde šiuo metu yra apie 200 svarų. Nors dar ir nemažai trūksta, tačiau tikimasi, aplankius duosniuosius Manchesteryje gyvenančius tautiečius, ši suma bus surinkta.

Skyriaus valdyba bus dėkinga visiems tautiečiams, gyvenantiems ir už Manchesterio ribų, jei jie prisidės savo aukomis prie šio paminklo statymo. J. Š.

PASITRAUKĖ

Iš P.L.B. valdybos narių pasitraukė J. Senkus. Jo vieton įėjo pirmasis kandidatas — F. Neveravičius. Atsistatydinimo raštus J. Senkus PLB pirmininkui įteikė š.m. birželio 22 d.

MAŽIAU NYLONO KOJINIŲ

Šį mėnesį Londono krautuvės gavusios žymiai mažesnę kiekį nylonų kojinių. Pirklių rateliuose kalbama, kad ateityje vėl sumažės nyloninių kojinių rinkoje.

IŠ STOVYKLOS GRIZUS

Šių metų skautų stovykla buvo sulaukusi tinkamo susidomėjimo. Plačiai diskutavo apie ją patys skautai ir jaunimas, plačiai aptarinėjo tėvai, mokytojai skautų vadai ir pats DBLS Centras. Plačiu aidu apie rengiamą stovyklą atsiliepė abu lietuviškieji laikraščiai — „B. Lietuvis“ ir „Išvėjų Draugas“.

Viso to pasėkas jau žinome: liepos pabaigoje į Londoną suplaukė gražus būrys mūsų jaunimo su savo vadais, net tėveliais, kad, susipažinę su Londono lietuviškais įstaigomis ir meno muziejais, išvyktų savaitę į pajūrį.

Stovyklos dalyviai jau grįžo namo, bet dar nebaigia pasakoti savo įspūdžių. Juk jie tokie turtingi ir gausūs!

Visi puikiai dabar įsivaizduoja Lietuvių Namus, apie kuriuos tiek daug kalbų girdėjo, kai dar buvo renkami pinigai.

— O, Namai puikūs! — tvirtina vienas berniukas. — O kiek jame drožinių, meniškų kūrinių!

— Lietuvių bažnyčios tai niekuomet nepamiršiu! — sako kitas. — Tai tikras dangus! Graži, labai graži!

Su dėkingumu jie prisimena Lietuvių Sąjungos Centrą su kitais Namų pareigūnais, kurie buvo jiems paslaugūs, geri, nuoširdūs.

O ką bekalbėti apie nakties sargybą, apie bulvių skutimą, jūros vaizdus, žaidimus, lietuviškas dainas, laužą, juokų laikraštėlį. Net pabarimus ir baudas!..

— Fui! Dabar niekad su lietuviukais angliškai nekalbėsime! — sako berniukas, mėgęs ligi stovyklos anglų kalbą.

— Stovykloje turėjome Mišias! Aš ir išpažinties priėjau! Tas kunigėlis labai įdomus ir geras! — tai vis jaunųjų atsiliepimai.

Stovykla pasibaigė. Gal greičiau, negu buvo jaunųjų tikėtasi. Nuobodžiai nebuvo kada. Dabar prasidėjo vėl sena kasdienybė.

Tačiau stovyklos auklėjamoji įtaka tebėra gyva. Kasdien aišės atsiminimų sukinėjasi jaunose galvose. Ten pat — tik lietuviškas pulsas bet ir draugiškumas, drausmė, tvarka.

Štai dėl ko džiaugiamės buvusią stovyklą visi — ir ten buvę, ir namuos pasiilkę; ir seni, ir jauni; ir vaikai ir tėvai.

Jaunimo stovykla Anglijoje — graži mūsų tradicija. Ji ir ateityje neturėtų sunykti. Tikėkime, kad kitais metais ji bus dar populiareesnė, dar labiau laukiama.

J. Ks.

NEŽYMŲ ATPIGINIMAI

Transporto Komisija, Londone, paskelbė, kad nuo šio mėnesio pabaigos įvedami nauji tarifai Londono geležinkelio bilietams. Daugumoje naujieji tarifai palies tik kai kurias susisiekimo šakas ir atpiginimas yra labai nežymus. Atpiginami bilietai keleiviams, važiuojantiems rytais ir perkančioms nuolatinį bilietus.

Laisvoji tribūna

PATARIMAS ANUPRUI...

Nežinau kodėl, bet jei tik „Laisvoji Tribūna“ Redakcija praleidžia kurio nors skaitytojo „aktualiją“, tuojau pat straipsnelio autorius užkliūva Barboros. Taip, pvz., paskutiniajame „Br. Lietuvio“ numeryje, Anupras Serbenta, vėrklendamas dėl lietuvių trūkumo, džiaugiasi, kad Barbora neišmigravau. Taip. Neišmigravau ir neištekėjau. Nes, jei būtų taip atsitikę, ko gera, nebūtų kam dabar patarti Anuprui, kaip jis, vargšelis, turi susirasti žmoną. Nors, atrodo, jau jis patyręs šitame įsekojime: ir per vedybų biurą teiravosi ir net per visą atostogų savaitę įsekojo! Pagalvokite! Per visą savaitę... Atsimenu, mano tėvas, kai prireikdavo pirkti žirgo, du ir tris kartus važiuodavo į jomarkus tinkamo įsekojimo, o čia, žiūrėk, įsikarščiavęs Anupras būtinai per savaitę nerado žmoną susirasti. Nerado. Pasibaigė atostogos ir su jomis noras vesti... Po metų jis bus dar vėlesnis metais vyresnis ir tada vėl per atostogas prisimins, kad reikia patarimo per laikraštį paprašyti, kaip surasti lietuvaite, sutinkančią už jo tekėti.

ti? Nerasi, mielasai. Tikrai ne, jei ieškosi per vedybų biurą, ar tik per atostogas, nors lietuvaicių yra ir jos taip pat norėtų ištekėti tik už savo tautiečio. Jeigu gerb. Anupras Serbenta nerado savo parapijoje tinkamos, galėjo nepasirūšinti kelių svarų kėlonės išlaidoms iki Skotijos. Ten juk skaitlinga senosios išeivijos lietuvių kolonija ir, kiek žinau, lietuvaicių taip pat netrūksta. Tiesa, kelionė kaštuoja...

O dėl priekaišto, kad kadaise esu mūsų vyrus pavadinusi apkaudėliais, tai, galia, bet prie tos nuomonės ir dabar pasilieku. Ir štai, mano brangieji, mažas pavaldėlis. Ankstyvą pavasarį mūsų hostelyje dirbusi 26 metų lietuvaite sunkiai susirgo ir ji buvo išgabenta sanatorijon. Per 5 jos ligos mėnesius jos neaplanė nė vienas lietuvis „kavalierius“, nors, kai buvo sveika, draugavusi tik su lietuviu. Sanatorijoje ją lankė darbdaviai ir kelis kartus jauni anglų vyrai, su kuriais ji buvo tolimai pažįstama. Iešką lietuvaicių — žmonių anuprai neturėjo laiko ir reikalo... Barbora

PO ANGLIJĄ PASIVAZINEJUS

(Atostogų įspūdžiai)

Liepos 26-tą dieną Doncasterio apylinkėse anglikasams prasidėjo metinės atostogos. Tą dieną išmokėjo visą dviejų savaitių algą ir paleido iš dulkėtų ir tamsių kasyklos požemių.

Turint rankose didoką sumą svarų ir savaitei laisvo laiko, nesinori namuose sėdėti. Tad nutariau aplankyti kelias žymesnes Anglijos vietas.

Kilo klausimas, kur važiuoti ir praleisti tą savaitę? Ar į kurią nors vasarvietę, ar kurion nors lietuvių kolonijon? Nutariau aplankyti Manchesterio Lietuvių Socialinį Klubą, ir Londoną — Lietuvių Namus.

Manchesterį pasiekiau vėlu vakarą, todėl lietuvių sutikau tik sekančią dieną.

Sekmadienį nuvykau į Lietuvių klubą. Pirmininko nebuvo. Klubo sekretorius p. Bendorius mielai sutiko aprodyti patalpas.

Perėjom daugelį kambarių. Daugiausia mane sudomino biblioteka. Erdvus kambarys, viduryje didelis stalas, apdėtas lietuviškais laikraščiais, iš viso pasaulio. Kampe stiklinėmis durimis spinta, prikrauta įvairiausių knygų. Sekretorius pasakė, kad klubas pasiryžęs surinkti visas tremties išleistas knygas.

Sienose matosi paveikslai ir šūkliai, tarp jų, naujosios Karalienės padėkos laiškas.

Biljardo kambarys nebuvo tuščias. Čia visuomet atsiranda mėgėjų. Pasukome į gretimą kambarį, kuris skirtas sekmadienio mokymais. Reikalui esant, tas kambarys naudojamas ir svečiams pernaktinti, nes suolus sustūmus, pakanka vietos keletai lovų.

Apsuptas dideliais medžiais, pastatas ir iš lauko atrodo puikiai. Graži žolė ir švarūs takučiai. Kiemas keletas stalių ir kėdžių. Gražiam orui esant čia galima pasėdėti ir atsispaivinti.

Sugrįžus iš lauko, sekretorius parodė paskutinius kambarius — klubo barą. Pasakė, kad čia galima „nuplauti“ kelionės dulkes. Mielai ir pasinaudojau.

Netrukus atsirado garsusis Manchesterio akordeonistas J. Kulvietis. Jis užtraukė lietuvišką dainą. Mes visi jam pritarėm ir pasijutau kaip subatvakary Lietuvoje. Muzikantas persikėlė į salę. Prasidėjo šokiai ir lietuviški žaidimai.

J. Kulvietis puikus akordeonistas. Groja meniškai.

Sekantį dieną apleidau Manchesterį, išsiveždamas gerą įspūdį. Pasukau į Londoną — Lietuvių Namus. P. S.

SPORTAS

Veda V. Steponavičius.

PAS KOVIEČIUS APSILANKIUS

Jei šio dienos, o ypačingai šeštadienio popietį išeini pasivaikščioti Manchesterio gatvėmis ir užsiisi į YMCA namus, esi tikras, kad krepšinio salėje rasi kelis, o šeštadieniais visus „Kovo“ žaidėjus prakaituojant, prakaituojant ir ... prakaituojant.

Šis žodis geriausiai tinka „Kovo“ treniručių apibūrinimui. Taip. „Kovas“ rimtai jai rengiasi. Jūsų bendradarbis užsuko vieną tokį šeštadienį YMCA — pasižiūrėti, kaip „Kovas“ dirba ir patiekti savo nuomonę ir smulkesnį informaciją gerb. „BL“ skaitytojams.

Dar laiptais belipant jau buvo galima girdėti suktą triukšmą. Salėje visi dešimt žaidėjų sustoję pusrasti, treniruojasi tolimus metimus. Po penkiolikos minučių pradėdamas puolimas prieš šoninį dengimą, nes tiek girdėti, kad beveik visos prancūzų k-dos vartoja šoną. Nors jau ir padaryta nemaža pažanga, bet dar reikia tobulėti, ypač tiesioginės zonos kirtimų srityje, naudojant centro puolėją šoniniu puolėju.

Taip pat atsimintina, jog zonos pralaužimo pasisekimas pareina nuo žaibinių pasuočių tarp kamuolio skirstytojo ir puolėjų ir tik kamuolio skirstytojas turi teisę užlaikyti kamuolį kiek ilgiau savo rankose. Čia susiduriama su viena sunkiausia išsprendžiama problema: visą kamuolio skirstymo darbą atlieka k-dos kapitonas ir treneris G. Glatkauskas, bet kas tai atliks

jai Glatkauskas rungtynių metu bus išfauluotas? Atrodo, jog Glatkauskas čia daro didelę klaidą, netreniruodamas šiam darbui antrąjį gynėją.

Vėliau, „Kovui“ žaidžiant su YMCA k-da, pastebėjau dar vieną didelę komandinę klaidą: žaidėjai tiek susikoncentruoja prieš zonos pralaužimu, kad pamiršta, jog reikia dengti ir savo krepšį ir, kai priešas pagauna kamuolį nespėja grįžti atgal.

Vėliau pasikalbėjime treneris nurodė mane saikdamas, kad tai tik laiškinis dalykas, kadangi jis yra davęs įsakymą susikoncentruoti laikinai tik ant prieš zonos pralaužimo.

Duok, Dieve, jog tai netaps nuolatiniu įpročiu.

Tikiau, kad daug šių trūkumų bus ištaisyta vėliau, nes, kaip minėjau, koviečiai dirba labai rimtai ir tikrai malonu buvo matyti nepaprastą entuziazmą ir norą atsiekti geresnių rezultatų spinduliuojantį iš visų žaidėjų laike visos 2-jų valandų treniruotės. Ir taip treniruojamasi kas savaitę.

Vėliau persimečiau keliais žodžiais su k-dos kapitono ir trenerio G. Glatkausku. Jis išreiškė pilną pasitikėjimą k-da, jog ji padarys viską, ką tik galės, kad ši išvyka atneštų naudos lietuvių vardo garsinimui.

Apgalvėta tik, kad lietuvių visuomenė neatlieka savo pareigos, paremdama „Kovą“ pinigais. O Nukelta į 4-tą pusl.

GEORGE ORWELL

Išvertė F. NEVERAVIČIUS

GYVULIŲ ŪKIS

FANTASTINĖ APYSAKA

X SKYRIUS

Slinko metai. Metų laikotarpiai keitėsi, trumpas gyvulių amžių skriejo drauge su metais. Atėjo laikas, kai nė vienas gyvulys, išskyrus Dobilę, Benjaminą, varną Mozę ir kai kurias kiaules, nebeatšiminė senų, priešsukiliminių laikų.

Maril'ė buvo atsisveikinusi su šiuo pasauliu, Bluebell'ės, Jessie's ir Pincher'io nebuvo jau gyvųjų tarpe. Jones taipgi buvo miręs — jis mirė girtuoklių prieglaudoje, kitoje grafystės dalyje. Sniego kamuolys buvo užmirstas. Boksinkas irgi buvo pamirštas visų, išskyrus tuos kelis, kurie jį buvo pažinoję. Dobilė dabar buvo sena stora kumelė, sustingusių sanarių, su palinkimu į akių ašarojimą. Ji buvo dviem metais peržengusi pasitraukimo nuo darbo amžių, tačiau iš tikrųjų tai nė vienas gyvulys dar nebuvo paleistas karšči. Kalbos apie ganyklos kampo atitvėrimą gyvuliams karščiui seniai jau buvo sustojusios. Napoleonas buvo dabar brandus dvidešimt keturių stonų svorio kuilys. Skundikas taip nutuko, jog vargiai begalėjo žvelgti savo įdubusiomis akutėmis. Tik senasis Benjaminas atrodė nepasikeitęs, išskyrus gal tik nedidelę žilę snukyje ir tą aplinkybę, kad nuo Boksinko mirties jis pasidarė dar niuresnis ir dar tvlesnis, negu anksčiau.

Dabar ūkyje buvo daugiau gyvulių, tačiau priauglis nebuvo toks didelis, kokio tikėtasi pirmaisiais po Sukilimo metais. Daugeliui naujai gimusių gyvulių Sukilimas tebuvo blanki, iš lūpų ir lupas perdudama tradicija; kiti, piktai iš kitų ūkių gyvuliai prieš atvykdamai čia niekad nebuvo apie tokį dalyką girdėję. Be Dobilės, dabar ūkis turėjo dar tris arklius. Tai buvo labai puikūs, išvermingi gyvuliai, uolūs darbininkai ir geri draugai, bet labai kvaili. Nė vienas jų neįstengė išmokyti raidyno toliau raidės B. Jie sutikdavo su viskuo, kas jiems buvo sakoma apie Sukilimą ir Animalizmo principus, ypač, jei tai sakdavo Dobilė, kuriai jie jautė bemaž vaikų motinai pagarbą, tačiau buvo abejotina, ar daug ką jie iš to viso buvo suprastę.

Ūkis dabar buvo turtingesnis ir geriau organizuotas; jis buvo

net ir padidėjęs, pripirkus du laukus iš Mr. Pilkington'o. Vėjo malūnas buvo pagaliau sėkmingai baigtas statyti, ir ūkis dabar turėjo nuosavą kuliarnąją ir šienų elevatorį. Be to, prie vėjo malūno buvo pristatyta įvairių naujų pastatų. Whymperis įsitaikė sau naują dviratį vežimą. Tačiau elektros energijai gaminti vėjo malūnas nebuvo visgi naudojamas. Jame buvo malami miltai, ir jis nešė gražų pelną. Dabar gyvuliai sunkiai darbavosi, statydami antrą vėjo malūną, kuriame, kaip jiems buvo sakoma, jį baigus statyti, būsiandėjos įrengtos dinamo mašinos. Bet apie ištaigas, apie elektrą apšvietimui tvartus su karštu ir šaltu vandeniu, apie tris darbo dienas savaitėje, apie visa tai, apie ką kitados Sniego Kamuolys mokė gyvulius svajoti, jau nebebuvo kalbos. Napoleonas visus tuos dalykus paskelbė esant priešingus Animalizmo dvasiai. Jis tvirtino, kad tikroji laimė glūdi sunkiame darbe ir nuosaikiame gyvenime.

Kažkodėl atrodė, jog ūkis turėjo, patiems gyvuliams, aiškų, išskyrus kiaules ir šunes, nė kiek neturtėję. Gal būtų taip buvo iš dalies todėl, kad ten buvo labai daug kulių ir šunų. Nagulima būtų tvirtinti, kad tie pastarieji nebūtų nieko dirbę. Kaip kad Skundikui niekad nenusibosdavo aiškinti, buvo begalės darbo ūkį prižiūrinti ir organizuojant. Daugelis tu darbu buvo tokio pobūdžio, kad kiti gyvuliai nebūtų pakankamai nusimanę juos perprasti. Pavyzdžiui, Skundikas aiškino gyvuliams, kad kiaulės kiekvieną dieną atliekančios milžinišką darbą su paslaptingais dalykais, vadinamais: „bylos“, „pranešimai“, „protokoliai“, „memorandumai“. Tai dideli, smulkiai prirašyti popieriaus lapai, kurie, juos taip prirašius paskui sudedami krosnyje. Skundiko žodžiais, visa tai turi didžiulę reikšmę ūkio gerovei. Tačiau nei kiaulės nei šunes patys savo triūsų maisto negaminio, o jį buvo labai daug ir jų apetitas visuomet buvo puikus.

Kiek dėl kitų, tai jų gyvenimas, tiek, kiek jie žinojo ką apie jį, buvo toks, kaip visuomet. Apskritai paėmus, jie buvo alkanai, miegojo ant šiaudų, gėrė iš tvenkinio, dirbo laukuose; žiemos metu juos kankindavo šaltis, vasarą — musės. Retkarčiais senesnieji iš jų vargindavo savo blankią atmintį, stengdamiesi nustatyti, ar pirmomis po Sukilimo ir Jones'o išvairymo dienomis būklė buvo geresnė ar blogesnė už dabartinę. Prisiminti jie neįstengė. Nebebuvo likę nieko, su kuo jie būtų galėję lyginti dabartinį savo gyvenimą; jie negalėjo patirti nieko, išskyrus Skundiko skaitlines, kurios nekontinamai rodė, jog viskas eina geryn ir geryn. Klausimas pasiliko gyvulių neišspręstas; antra vertus, jie turėjo permažą laisvo laiko dabar tokie dalykai svarstyti. Tik vienas Benjaminas tvirtino at-

simenąs kiekvieną savo ilgo gyvenimo smulkmeną ir žinąs, kad dalykai niekad nebūna ir negali būti žymiai geresni ar blogesni — alksis, trūsas ir nusivylimai, jo tvirtinimu, esą nepakeičiami gyvenimo įstatymai.

Ir visgi gyvuliai niekad neprarasdavo vilties. Dar daugiau — jie niekad net akimirsnį, neprasidavo garbės ir privilegijuotumo jausmo, kad jie yra Gyvulių Ūkio nariai. Jū ūkis vis tebebuvo vieningas toks visoj grafystėje — visoj Anglijoje! — pačių gyvulių nuosavas ir jų tvarkomas ūkis! Nė vienas jų, net ir šis pačių jauniausių tarpo, net ir naujokai, piktieji iš kitų ūkių dešimties ar dvidešimties mylių atstumo, nesiliovė tuo tebeįsčius. Išgirdus šautuvo šūvius, išvydus žaliąją vėliavą stiebe plevešuojant, jų širdys imdavo plakti nemariu pasididžiavimu ir jų kalbos visuomet nukrypavo į sūnus, berčiškus laikus, į Jones'o išvairymą, Septynių Įsakymų rašymą, į didžias kautynes, per kurias buvo nugalėta žmogiškėji įsiveržėliai. Nė viena iš senų svajonių nebuvo atmeta. Jie vis tebetikėjo Majoro išpranašautąją Gyvulių Respubliką, kada žalieji Anglijos laukai nebebus žmonių kojų tryptami. Vieną dieną tai įvyks; gal būt, tai neįvyks greit, gal tai neįvyks dabar gyvenančių gyvulių gyvenimo būvyje, bet visgi kada nors toji diena ateis. Net ir „Anglijos Galvijų“ gaida būdavo šen bei ten slapta niūniuojama: kiekvienu atveju tai buvo faktas, kad visi ūkio gyventojai tą giesmę mokėjo, nors nė vienas jų nedrįso jos giedoti balsiai. Gal būt, tai tiesa, kad jų gyvenimas buvo sunkus ir kad ne visos jų viltys buvo išsipildžiusios, tačiau jie buvo įsisamoningę, jog jie nėra tokie pat, kaip kiti gyvuliai. Jeigu jie buvo alkanai, tai ne todėl, kad turėjo maitinti tyronus žmones; jeigu jie sunkiai dirbo, tai bent patys sau. Joks gyvis iš jų tarpo nevaikščiojo dviem kojom. Nė vienas gyvulys nevadino kito gyvulio: „Ponas“. Visi gyvuliai yra lygūs.

Vieną vasaros pradžios dieną Skundikas įsakė avims sekti paskui jį ir nuvėdė jas į kitą ūkio galą, į jaunais berželiais apsidintą tuštlaukį. Skundikui prižiūrinti, avys praleido ten visą dieną, skabdamas berželių lapelius. Vakare jis pats grįžo į gyvenamąjį, bet, šil-tam orui esant, įsakė avims pasilikti, kur buvus. Baigėsi tuo, kad jos oraidė ten ištisą savaitę, ir per tą laiką nė vienas gyvulys nematė nė vienos iš jų. Skundikas praleisdavo su jomis didesnę kiekvienos dienos dalį. Jis sakėsi mokąs jas naujos dainos, ir tam reikalingas jų atskirimas. (b.d.)

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

VOKIETIJOS KRAŠTO TARYBOS RINKIMAI

Rinkimuose i Krašto Tarybą dalyvavo labai didelės balsuotojų nuosimtis. Vidutiniškai virš 80, o kai kur ir net virš 90 proc. Rinkimai, su visai nedidelėmis išimtimis, praversti tiksliai ir tvarkingai. Iki šiol gauti daviniai iš 10 Rinkimų Apygardų. Trūksta žinių dar iš Diepholzo ir Memmingeno Apygardų. Dabartiniais daviniais pirmųjų kandidatų eilė yra tokia:

1. Pr. Zundė	1.559
2. E. Simonaitis	1.462
3. A. Giedraitis	1.213
4. kun. Keleris	1.175
5. Tėv. Bernatoniš	1.134
6. J. Glemža	925
7. E. Žilius	757
8. J. Lukošius	681
9. prof. Rūkša	678
10. J. Grinius	671
11. J. Jurkaitis	666
12. A. Survilas	650
13. A. Petkevičius	631
14. Vl. Narbutas	594
15. V. Endrikaitis	587
16. J. Juodvalkis	568
17. M. Labutis	468
18. A. Venclauskas	462
19. A. Makarskas	443
20. J. Janušaitis	431

Buvusioje Krašto Taryboje beveik išimtinai įėjo didžiųjų stovyklų reprezentantai. Šiuose rinkimuose laimėti pirmoje eilėje didžiųjų Vokietijoje veikiančių lietuvių organizacijų ir įstaigų reprezentantai Paskutiniųjų dviejų apygardų balsai dar gali pakeisti kandidatų eilę, taip kad iš šio skelbimo dar nepaaiški galutinės Tarybos sąstatas.

TREMTINIAI PASAULINIAME LIUTERONŲ KONGRESE

Hannoverio įvykęs kongresas tremtinių reikalus atsidėjęs svarstė ir trečios sekcijos rezoliucijose kreipiasi į pasaulį su prašymu remti ir globoti tremtinių mases ir kviečia tautas ir bažnyčias stiprinti savo akciją, kad benamių likimas būtų teisingai išspręstas ir visomis jėgomis kovoti už tai, kad visame pasaulyje tautų ir jų dalies tremtiniai būtų laikomi nusikalčiumu.

Kongreso spaudiniuose Lietuva su jos vyriausiu atstovu atžymiama kartu su kitomis valstybėmis, o iškilmingoje tautų atstovų grupių eisenoje i bažnyčią buvo nešamas ir Lietuvos plakatas.

Pabaltijo atstovai kongreso pilnačiai įteikė memorandumą, kuriame dėkojama Liuteronų Pasaulinei Federacijai už ligšiolinę

paramą ir prašoma remti tremtinių moraliai ir materialiai ateiityje, ypač rūpinantis, kad Dievo žodis tremtiniams būtų skelbiamas jų gimtąja kalba, kad jie būtų aptarnaujami savų kunigų ir kad jie sudarytų savas bendruomenes su 400 metų tradicijomis ir papročiais, ir galėtų naudotis sava tikybine spauda.

Memorandume nurodoma, kad Pabaltijo tautos totalitarinėje okupacijoje naikintos ir kad jau sunaikinta didelė kunigijos dalis. Turint galvoje, kad Pabaltijo tautos kartą bus išlaisvintos iš svetimų jungo, reikalinga sudaryti kunigijos prieaugliui sąlygas, skiriant jaunuoliams, norintiems pasišvęsti kunigo darbui, stipendijas.

Memorandumas baigiamas šiais žodžiais:

„Mes, kunigai ir nariai Bažnyčios, kuri savo tikėjimą i mūsų Viešpatį užantspaudavo kankinių krauju, turime vilties, kad Bažnyčios, laimingesnės už mūsų, neatsisakys teikti moralinę paramą ir materialinę pagalbą, kad mūsų Bažnyčia galėtų sėkmingai atlikti savo pareigą aptarnauti savo žmones tremtyje, atliekant Evangelikų Liuteronų Bažnyčios praktiką, kad mūsų žmonės, tiek jauni, tiek seni, jaustų Dievo žodžio palaimą džiaugsmuose ir nuliūdime, gyvenime ir mirtyje, kaip mūsų tėvai ir tėvų tėvai ją jautė per daugelį kartų.“

TREMTINIAI NORDRHEIN-WESTFALIJOJE

Socialinių reikalų m-jos žiniomis tremtinių yra: stovyklose 5.400 ir kolonijose 3.400, taigi iš viso 8.800. Pažymėtina, kad Tb. sergančiųjų tremtinių kolonijose ir stovyklose yra 974, o ligoninėse ir sanatorijose 202, kas sudaro pasibaisėtiną procentą — 15 proc. Karo nualintoje Vokietijoje, kur Tb. sergančiųjų skaičius yra nemažas, jie sudaro tik 1/4 proc. visų gyven-tojų.

Ministerija ir toliau vykdo tremtiniams namų statybą kolonijose, pirmoje eilėje Wuppertal, Witten, Dortmund, Bochum, Duesseldorf ir Duisburg, bet tose naujai pastatytose ir statomose kolonijose nėra nei bažnyčių, nei vaikų darželių, nes tam pinigai neskiriam. Dirbančiųjų M.S.O. daliniuose šeimų i statomas kolonijas nepriima, aiškindami butų stoką ir tuo, kad tomis šeimomis turėtų rūpintis anglų įstaigos.

Alf. Makarskas

GRAZI TALKA

JAU PERŽENGTA I ANTRA PUSĖ BARO

Lietuvių Vasario 16 Gimnazijai remti susitelkė jau per 1200 lietuvių. Susidėję būreliais ir net po vie-ną pasizada per ištisus metus išlaikyti po vieną mokinį, mokėdami po 20 dolerių kas mėnuo.

Kokia graži talka. Tokia talka, kokios nė per didžiausią rugiapūtę Tėvynėje nebuvo. Ir ta didžioji talka padeda dabar mokslus einančiam mūsų jaunimui, rimtai besiruošiančiam i laisvą Lietuvą, kur lauks jų didelis atkūrimo darbas, pareiklausiantis taip pat didelės, bet jau kitokios talkos.

Stai toliau einantįjį Vasario 16 Gimnazijos eilėninkai, mieli mūsų jaunimo rėmėjai,

Nr. 57 c/o Mr. Jurgis Jankus, 104 Weeger St., Rochester 5, N.Y. U.S.A.

Išlaiko: Hochleitnerytė Ireną, III kl. mok. nuo 1.7.1952.

Nr. 58 c/o Mr. Pranas Saladzius, 308 Alphonse St., Rochester 5, N.Y. U.S.A.

Išlaiko: Mozūrą Zigmantą, I kl. mok., nuo 1.7.1952.

Nr. 59 c/o Mr. A. Sabaliauskas, 251 Alphonse St., Rochester 5, N.Y. U.S.A.

Išlaiko: Arlauską Eduardą, IV kl. mok., nuo 1.7.1952.

Nr. 60-61 c/o Mr. P. Balčius, 1424 S. 3rd St., Philadelphia. Pa., USA.

Išlaiko: Petraitytę Mėtą, I kl. mk., ir Sulčą Hermaną, III kl. mok. nuo 1.4.1952.

Nr. 62 c/o Mr. Just. Plaušinitis, 170 Melrose St., Brockton, Mass. USA.

Išlaiko: Majauskaitę Vale, III kl. mok., nuo 1.8.1952.

Nr. 63 — Toronto Ateitininkų Kuopa, c/o Mr. Karol. Abromaitis,

279 Westmoreland Ave., Toronto, Ont., Canada.

Išlaiko: Vasiliauską Edmundą, III kl. mok., nuo 1.8.1952.

Nr. 64 c/o Mr. Pr. Shimelaitis, 1271 Allard Ave., Verdun, P.Q. Canada.

Išlaiko: Bretsneiderį Gustavą, III kl. mok., nuo 1.6.1952.

64 būreliai. Dėka geraširdžių tautiečių, dėka sunkiai dirbančių ir mokslą branginančių lietuvių, 64 Vasario 16 Gimnazijos mokiniai aprūpinti visiems metams.

Vasario 16 Gimnazija turi 115 mokinių, norinčių mokytis lietuviškoje mokykloje ir būti naudingi laisvai Lietuvai ir lietuvių tautai. Kas parems dar kitus, neturinčius globėjų? Tuo tarpu jų daliai telieka BAI.Fo dovanos ir vienkartinės, nepastovios, geros valios lietuvių ir įvairių organizacijų aukos.

Gimnazija turi padėti ir pradžios mokyklai, kuri ruošia jai prieauglio — 29 mokinius, iš kurių 16 taip pat gyvena Gimnazijos bendrabutyje. I pradžios mokyklą taip pat suėję lietuviai, kurie nori mokytis lietuviškoje mokykloje ir toliau eiti mokslus Vasario 16 Gimnazijoje. Jie papildys išstojusius ir baigusius Gimnaziją.

Didesnė pusė Gimnazijos mokinių (64) jau turi globėjus, tačiau 51 dar neturi jų, o ir jie norėtų būti aprūpinti ir užtikrinti, kad galės mokytis ir ruoštis Lietuvos, o drauge ir visos žmonijos gerovei.

Taigi kviečiame dar i didiąją talką.

Per šviesą i laisvę ir žmoniškumą.

Vasario 16 Gimnazija
Adresas: „Litauisches Gymnasium,
(23) Diepholz-Flugplatz
Block Nr. 7.
Germany, Brit. Zone.“

Tūlas skaitytojas, paskaitęs šį reportažėlį, pasakys — na, šitoksai dalykas mums, lietuviams, didelės garbės tikrai jau nepadaro. Gal jis ir bus teištas, tačiau rašomė, nes pereitos savaitės visa britų spauda plačiai apie tai rašė, pažymėdama, kad aprašomasis asmuo yra lietuvis, tuo tarpu, kai mūsų „žinovai“, paskaitę laikraščiuose antraštes, „įrodinėja“, kad Johnny Ramensky yra lenkas ir net iš Anderso armijos...

Visiškai pripuolamai teko susitikti Skotijos lietuvių, kuris gerai pažinojo „Johnny“ tėvus — Ramanauskus.

Prieš daugelį metų iš Lietuvos, Suvalkijos, Skotijon atvyko Ramanauskas. Lanarkshire Ramanauskas vedęs lietuvaite. Šitoje Ramanauskų šeimoje prieš 47 metus gimė Jonas, laikui bėgant pasidaręs Johnny. Pereitais metais Glasgove mirusi jo motina, kuri kalbėjusi lietuviškai, taip, kaip ir daugelis Skotijoje gyvenančių lietuvių. Dvi Ramanauskos seserys tebegyvena Skotijoje. Jono motina jį taip pat išmokiusi gerai kalbėti lietuviškai ir, kai jis buvo 14 ar 15 metų amžiaus, pirmosios įpažinties buvo priėjęs prie lietuvių kunigo.

Jono Ramanausko motina turėjusi su juo daug vargo. Tai buvęs nepaprastai gyvas berniukas, išdykęs, neklaužada. Tačiau artimieji kaimynai ir dabar dar jį atsimena, kaip berniuką su keistomis idėjomis, užsispyrusį, fiziniai sveiką ir niekad pikto nei kaimynams, nei savo draugams, nepadarusį. Pirmasis Jono nusikaltimas — dviratį. Glasgovo policija, kai jis turėjęs 14 metų, pirmą kartą pačiupo jį vėluojantį su vogtu dviračiu.

Paryžiuje leidžiamas lenkų „Kultūros“ žurnalas 1950 m. 5/31 nr. pirmajame puslapyje pirmą kartą paskelbė Juozo Pilsudskio paskutinę valią. Tame testamente randame šitoki lenkų maršalo norą:

„Nežinau, ar nepanorės mane palaidoti Vavelyje. Tegul! Tegul! tai mano širdį tada uždarytą paslepia Vilniuje, kur guli mano kariai, kurie 1919 metų balandįje man, kaip vadui, Vilnių kaip dovaną po kojų numetė. ... O užkeiktu visus, kurie mane mylėjo, perkelti mano motinos lavoną iš Sugintų Ukmergės apskritys i Vilnių ir palaidoti motiną. Tegul išdidi širdis prie išdidios motinos kojų išsisi...“

Vykdydami J. Pilsudskio valią, lenkai 1935 m. birželio 1 d. Marijos Pilsudskienės palaikus ekshumavo ir su dideliomis iškilėmis perkėlė i Vilnių. Apie šio įvykio eigą Londono „Wiadości“ savaitraštis š. m. 32 nr. spausdina ekshumavimo komisijos nario kapitonu M.B. Lepecki'o atsiminimus („Širdys Rasosė“), kurie kai kuria prasme ir mums gali būti įdomūs.

PARENGIAMIEJI ŽYGIAI

Lenkijos užsienio reikalų min. J. Beck įsakė savo pasiuntiniui Rygoje, kad dėl M. Pilsudskienės palaikų perkėlimo tartųsi su Lietuvos pasiuntiniu. Tuo aplinkiniu keliu buvo kreiptasi dėl to, kad normalių diplomatinių santykių su Lietuva neturėta. Po kelių dienų gautas tokio turinio atsakas: „Lietuvių vyriausybė neturi nieko prieš, kad kpt. Mieczysław Lepecki ir direktorius Czesław Kadenacy atvyktų i Lietuvą tikslu padaryti ekshumaciją Marijos Billewiczutės Pilsudskienės palaikų.“

Rygos kelių atstiklausta Lietuvos atstovo, ar kpt. Lepecki galėtų šios kelionės metu vilkėti lenkų armijos uniformą. Iš karto buvo sutikta, bet kita dieną atsakytą neigiamai, išreiškiant baime, kad „nenoriai Lenkijos atžvilgiu nusiteikę žmonės“ galį išniekinti lenkiškąjį „mundūrą“.

Lenkijos atstovai savo kelionę i Kauną atliko automobiliu per Varėną ir Alytų. Kauną pasiekė gegužės mėn. pabaigoje. Čia prie jų prisijungė varšavinio laikraščio „Polska Gazeta“ korespondentas T. Katelbach, „atliekams lenkų diplomatinio agento vaidmenį“. Kartu su juo atstovai padarė vizitą vadaus reikalų ministeriui Jonui Rutskai ir jo pavaduotojui Paliui Giedraičiui. Abu dignitoriai lenkiškai puikiai kalbėjo, tad nereikėjo vartoti kokių tarpinės kalbos ar vertėjo. „Priimta mūsų mandagiai, bet šaltai ir būdu, nedarantį garbės lietuviškam svetingumui pajautimui“, — paaiškina M.B. Lepecki, Cz. Kadenacy atliko kurtuazinį vizitą Respublikos Prezi-

Nors, kaip vėliau paaiškėjo, dviratį ne jis buvo pavogęs, tačiau bausmė kalėjime atsidėjo Jonas, neišdavęs tikrojo nusikaltėlio. Matyt, kad šis įvykis jį gerokai paveikė, nes, atsidėjęs bausmė, jis metėsi i stambesnį „biznį“ — seifus. Už vieno seifo išplėšimą jis pasodinamas i garsųjį šiaurės Skotijos Peterhead kalėjimą, kur kalinami tik stambūs nusikaltėliai ir iš kurio niekam nepavykdavę pasprukti. Jona buvo pirmasis to kalėjimo kalinys, sugebėjęs išsmukti laisvėn. Tačiau senoji gyslėle nenurimo. Jis vėl turėjo grįžti i Peterhead. Pirmą kartą iš ten jis buvo išleistas 1942 m., siaučiant karui.

Tais pat metais Scotland Yarde jis pademonstravo savo sugebėjimus seifams atidaryti. Savanoriškai pasiūlė eiti i priešų pusę ir ten padirbėti savo specialybėje. Jis buvo parašytu nuleistai i šiaurės Afrikos dykumas, Italijon ir Vokietijon. Ten išliedavo i priešų vyr. būstinių patalpas, atidarydavo stropiai saugomus seifus ir, tarsi šešėlis, prasmukdavo pro priešašines linijas, atnešdamas vertingus radinius. Vieną kartą jam pavykė įsibrauti i vyr. Goeringo būstinę ir ten atidaryti net keturis seifus, kuriuose, suprantama, Goeringo laikė vertingus dalykus, negu „štamus“... Nuleistas Italijon, Jona Ramanauskas, turėjo taip pat ypatingą uždavinį: kuotruplaušiu laiku reikėjo atidaryti keturis plieno kambarius ir juose esančius 10 nedegamų spintų. Johnny visa tai atlikęs pavydingiausiai. Kartą jis iš degančio namo pagrobęs slaptuosius vokiečių planus ir įsakymus, kuriuose buvo nurodoma kas turi būti išsprogdinta, vokie-

dento rūmuose, kur pasirašė atitinkamoje knygoje.

SUGINTUOSE

Trečiąją dieną Lenkijos atstovai su ponais Katelbach ir Kazimieru Narutavičiumi, prezidento Gabrieliu Narutowicz'iaus broliu, iškelia i Sugintus. Apie K. Narutavičių M.B. Lepecki rašo: „Kazimierz Narutowicz, lietuvių dragūnų kunig. Janušo Radzivilo vardo pulko atsargos karininkas, lenkų patrijotas, o kartu žmogus geriausiuose santykiuose su aukščiausiomis valdančiomis sferomis Lietuvoje. Jų žinia daug kartų keliavo i Lenkiją, kur kiekvieną kartą matydavosi su Maršalo Pilsudskiu. Lygiai tuo metu, kai Kaune buvo p. Katelbach. Taigi, tai jis, žmogus, pagaliau, labai kuklus ir niekam neužsimetas, buvo pagrindinis, o gal vienintelis, kurį Maršalas Pilsudskis rimtai traktavo, informatorius Lietuvos reikaluose. Apie jo atvykimą i Varšuvą, audiencijas Belvederyje, G.I. S.Z.e — spauda niekuomet nežinojo ir nerašė.“

Pakelii i Sugintus komisija praleido naktį svetingu p. Brzowskių dvare, kur svajojo, „kuo vis dar yra Lietuva“.

Sugintus pasiekė birželio 1 d. 8 val. ryto. Lietuvių atstovai pasitiko juos bažnyčios šventoriuje. Apskrities viršininkas lenkų kalba pareiškė, kad atvykęs čia kaip palydovas, bet ne kaip valdžios atstovas. „Elgėsi mandagiai ir parodė daug nuoširdaus paslaugumo“.

Marijos Pilsudskienės kapas buvo išmūrytas prie pat bažnyčios. Iš žemės kilo stogas ir apie pusantro metro sienų. Pro duris vedė i apačią keli laiptai, o viduje, ant plytų grindų, stovėjo karstas su viršuje prikalta vardine skarda. „Karstas viduje atrodė neliestas, o išorėje buvo rūpestingai užlaikytas ir gėlėmis apgaubtas“.

PALYDOVAI IR PAMALDOS

Apie karstą susirinko gausus būrelis žmonių. Čia buvo beveik visų Lietuvos lenkų organizacijų delegacijos, apylinkės ūkininkai ir lenkai, be to, šešiais autobusais id keliolika mašinelių iš Kauno atvykusių lenkų.

Sugintų klebonas kun. Adolfas Bielskis, žilas senelis, stengėsi, kad visos ceremonijos būtų ko iškilmingiausiai atliktos. „Nors, rodos, lietuvis, kaip prie kapo, taip ir tažnyčioje pasakė pamokslus lenkiškai, kuo sužadino gyvą dėkingumą susirinkusioms lenkuose“.

Ekshumaciją buvo padaryta tarp 9 ir 11,30 val. Palaikai buvo sudėti tame pačiame metaliniame karste, kuriame a.a. maršalo Pilsudskio kūnas buvo pervežtas iš Varšuvos i Krokuvą. Klebonijoje buvo para-

čių armijai pasitraukiant iš užimamų pozicijų.

Jojo asmens kariškuose dokumentuose pažymima, kad jis yra gero charakterio, drąsus, pasitiekimo vertas ir ypatingų gabumų vyras. Tuo laiku jis buvo rekomenduotas už nuopelnus apdovanoti medaliais. Tačiau karas pasibaigė. Jonas grįžo i Glasgovą ir grįžo... prie senojo įpročio. Vėl pasodinamas i garsųjį Peterheado kalėjimą, iš kurio šio mėn. pradžioje — dingsta. Šį kartą laisvėje jam teko išbūti vos 50 valandų. Jis pagau-namas septintoje mylioje nuo kalėjimo, pakelii i Glasgovą su ryšuliu rankraščiu, kuriuos, kaip jis pasakoja, norėjęs parduoti leidyklai ir už gautus pinigus pradėti „naują gyvenimą“.

Policija mananti, kad jis būtų labai naudingas krašto pilietis, jei jis mestų savo „specialybę“. Yra balsų, kurie sako, kad reikėtų jo pažadui — „pradėti naują gyvenimą“ patikėti ir jį paleisti, tačiau britų prityrę detektyvai yra kitos nuomonės ir Jonui, ko gera, reikės Peterheade lūkerėti nauj) karo...

J. Ramanauskas buvo vedęs anglę, kuri mirusi, taip pat, kaip ir jo motina, jam esant kalėjime. Pas kutiniojo pabėgimo metu jis pasakoja, kad laisvėje laukianti būsimoji, su kuria jis norįs vesti ir už dorai pelnytus pinigus kurtis iš naujo.

Iki šiolei Johnny nėra niekam papasakojęs, kaip jis atidaro seifus, kaip sugeba nepastebiamas prasprukti pro sargybas. I šį klausimą jis atsako: — Tai mano paslaptis.

Br. Debikonis.

šytas ir pasirašytas šitoks „Ekshumacijos Aktas“:

„Vyko Sugintuose, Utenos apskrityje, Lietuvos Respublikoje, birželio 1 d. 1935 Viešpaties metais, dalyvaujant kun. Adolfui Bielskiui, Sugintų parapijos klebonui, ponui direktorinį Czesław'ui Kadenacy, ponui kapitonui Mieczysław'ui Lepecki'ui, ponui Tadeusz'ui Katelbach'ui, ponui Kazimierui Narutowicz'ui, taipgi vietinės valdžios atstovams.

„Vykdant Pirmojo Lenkijos Maršalo a.a. Juozapo Pilsudskio valią ir Lietuvos Respublikos valdžiai leidžiant, liko ekshumuoti palaikai a.a. Marijos Billewiczutės Pilsudskienės, Juozapo žmonos, Pirmojo Lenkijos Maršalo Motinos, iš vietinių kapinių, esančių prie bažnyčios, ir sudėti i metalinį karstą, kuriame anksčiau buvo pervežti palaikai a. a. Pirmojo Lenkijos Maršalo iš Belvederio Varšuvoje i Krokuvos Vavelių.“

PALAIKUS LYDINT

M. Pilsudskienės palaikus steng-tasi ko iškilmingiausiai nuvežti iki Lenkijos pasienio. Automobilių priekyje važiuo Kauno akademinės korporacijos „Lauda“ mašina, pasipuošusi vėliava, perjuosta gedulu, Vilksinė tyliai važiuo per ramius Lietuvos sodžius.

Pasiennyje „Lietuviškių lenkų“ būrelis sustojo. Ten stovėjo Lietuvos pasienio sargybiniai ir Lenkijos kariuomenės daliniai, saliuotodami „besiartinantiems pelenams“.

M. Pilsudskienės palaikai su sūnaus maršalo širdimi buvo palaidoti Rasų kapinėse, „tarp lenkų karių, žuvusių užimant ir ginant Vilnių 1919 balandįje. Kapą pridengė akmeninė uždanga su iškaltu joje įaudinančiu įrašu: „Motina ir Sūnaus širdis“.

Taip apie marš. Pilsudskį ir jo motiną rašo ekshumacijos dalyvis M.B. Lepecki. Kaip iš aprašymo matyti, Lietuvos vyriausybė lenkų atstovams jokių kliūčių nedarė, dargi mandagiai priėmė. Atstovams tačiau trūko „šilumos ir lietuviško svetingumo“, apie ką ir po 17 metų atsimena.

Būdinga, kad min. J. Rusteiką atsiminimų autorius charakterizuoja būk tai lenkų premjero Aleksandro Prystor žodžiais, kad „jis buvęs jo mokslo draugas ir kad niekas tuomet jame neįtarė lietuviuo...“

Tačiau autorius niekur nē žodeliu neužsimena, kuo iš tikrųjų buvo Pirmasis Lenkijos Maršalas Juozapas Pilsudskis.

J. Kuzmickis

Sportas — atkelta iš 3-čio pusl.

išlaidų bus daug. Glatkauskas pamėnėjo tik svarbiausias: desimčiai žaidėjų trenirai ir uniformos — £39.0.0., 2 kamuoliai — £10., ke-lionė iki Dieppe — apie £55. Reikia prisikaityti tai, kad kiekvienas žaidėjas meteks savąjįjio uždarbio gal net 2-ų savaičių, nes galvoja-ma prieš išvyką vieną savaitę praleisti treniruotėms. Tokiu atveju, mažiausiai, išlaidų bus apie £230. Ir visą ką iki šiol lietuvių visuomenė (neskaitant iš DBLS gautų £45) pridedimo prie, dalies šių išlaidų padengimo yra aukomis prisi-siusti £55.

Taigi £180 turės padengti patys žaidėjai po £18 kiekvienas. Gal ši informacija suminkštins tautiečių širdis todėl dar kartą prašau — siųskite kas kiek galite.

V. Steponavičius,
87, Brompton St., Oldham, Lancs.

„Kovas“ išvyksta Prancūzijon rugsėjo mėn. 12 d. naktį ir vienos savaitės bėgyje ten bus globojamas Paryžiaus sporto klubo kuris surengs rungtynes ir nustatys visą maršrutą. Todel ne vienas pašalie-tis negalės prisidėti prie k-dos. Laikė šios savaitės „Kovas“ žais mažiausią dalį Prancūzijos, bet apie tai gal išgirsime vėliau „Ko-vui“ grįžus namo.

Esu tikras, jog visi mūsų tautiečiai prisidės prie mano linkėjimo kovėjams geriausias sekmes laikė svečiojimosi vaisingoje prancū-zų žemėje ir būkite tikri, jog mes savo mintimis būsime kartu su jumis. Užmezgite broliškus ryšius su prancūzų sportininkais ir šioje dvasioje praleiskite šią išvyką. Sportinį pajėgumą suriškite su „ambasadoriavimu“ ir jūs pilnai būsite atsiėję savo tikslo, nežiū-rint kokios bebūtų techniškos paseknės.

Tegu laimė lydi jus!

AŲA DOVYDUI SILIUI tragiškai žuvus, jo tėvus, brolius ir trejų me-tų dukrelę Imgrytę, gilaus liūdesio ir skausmo valandoje, nuoširdžiai užlaudame ir kartu liūdimė.

Boltono skyr. valdyba, nariai ir velionies artimi draugai.

SKELBIMAI

Esu lietuvis 31 mt. amžiaus, augsto ūgio, nevedęs. Norėčiau su sirašinėti su lietuvaite iki 31 mt. vedybų tikslu. Nesvarbu, gali būti ir našlė. Lietuvaite, jei atsidodo vienai gyventi, rašyk šiuo adresu — K. Silinskas, 60, Avening St., Swindon, Wilts.

Inžinierijos įmonei vakarų Angli-joje reikalingi neapmokyti darbi-ninkai. Nevedę gali gyventi sto-vykloje. Pareiškimas (angliškai) rašyti Employment Department, R. A. Lister and Co. Ltd. Dursley, Glos.

P. Motušis prašomas atsiimti iš DBLS raštines registruotus laišk-us.

Prašomi atsiliepti šio laikraščio Redakcion Daknys Kestutis ir Žeknys Vladas.

Modernus privatus viešbutis, 18, Talbot Square, London, W.2., Telef. PADDington 285. Puikiai mebliuotas, daug kambarių su privačiomis voniomis (2 min. ke-lio nuo Paddingtono stoties) Susikalbama prancūziškai, vokiškai, itališkai ir rusiškai. Kaina 15 šil. pusryčiai ir nakvyne.

Sav. A. Tiškevičius

KELIONIŲ BIURAS

HICKIE, BORMAN, GRANT & Co., 24, Charles II St., London, S.W.1 parūpina bilietus kelionei i visus pasaulio kraštus laivais, lėktuvais, traukiniais ir su-tvarko kelionės formalumus. Patarnavimas skubus, patiki-mas, be jokio specialaus atly-ginimo.

Rašyti angliškai (rašant lietuviškai laiškus adresuoti i DBLS Centrą).

Dėmesio! Linksmi atostogas praleisti atvažiuokite i Blackpool, pas senus ir naujus pažįstamus. Visi nuoširdžiai laukiami. Kreip-tis: Mrs. D. Morgan, 62, Holm-field Road, Blackpool, N.S.

Printed by Lithuanian House, Ltd. 43, Holland Park, London, W.11. Tel.: PARK 9699